

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ
ЦАРИНСКА УПРАВА

ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА
ЗА АВГУСТ 2008 ГОДИНА

Септември, 2008

I. Зајакнување на институционалниот капацитет

1. Собранието на Република Македонија на седницата одржана на 31 јули 2008 година донесе Закон за ратификација на Препораката на Советот за царинска соработка во врска со измените на Конвенцијата со која се основа Советот за царинска соработка.

Препораката која беше усвоена на 109-та/110-та Седница на Советот за царинска соработка се однесува на измена на членовите 8 и 18 од Конвенцијата за основање на Советот за царинска соработка и има за цел да им овозможи на царинските или економските униии да станат договорни страни на Конвенцијата и како такви да станат членки на Светската царинска организација (СЦО). **Основна цел за усвојување на Препораката е да се прифати барањето за членство на Европските заедници во Советот на СЦО.** Имено, сите земји членки на Европските заедници се активни членки на Светската царинска организација, а Европските заедници претставуваат напредна царинска унија со пренесени права и надлежности во одредени области на царинската политика, и имаат значајното учество и придонес кон активностите на Светската царинска организација. Со донесување на Законот за ратификација на Препораката, Република Македонија е меѓу првите 15 земји од вкупно 174 земји членки на Светската царинска организација кои ја прифатиле препораката.

2. Со измената на Законот за Царинска управа објавена во Службен Весник на Република Македонија бр. 103/08 од 19 август 2008 година се овозможи Царинската управа да го преземе управувањето, уредувањето и одржувањето на објектите на граничните премини за патен сообраќај. Со ова е практично започната реформата на Јавното претпријатие за управување со станбен и деловен простор на Република Македонија со истовремено намалување на трошоците и обезбедување поповолни услови на економските оператори и патниците. Министерот за финансии веќе донесе измени на Правилникот за висината на надоместоците за извршените услуги и почетната висина на закупнината на деловниот и рекламниот простор на граничните премини, кои ги наплатува Царинската управа, со кој, надоместоците за користење терминалски услуги кои досега ги наплатуваше јавното претпријатие се намалени за 33% , со интенција за нивно натамошно намалување (и целосно елиминирање). Со усвојувањето на овој Правилник е предвидена наплата на само еден надоместок и тоа за влез на возила и користење на терминал каде се спроведува царинска постапка во износ од 1000 денари, наспроти надоместоците кои Јавното претпријатие ги наплаќаше за неколку вида услуги (како што се надоеместок за вагање на возилата, надоместок за користење на паркинг простор и надоместок за користење на јавни санитарии) во вкупна висина на надоместоците околу 2000 денари. Воедно, на овој начин се ставаат во еднаква позиција странските и домашните возила, кои досега плаќаа различни износи. Со управувањето и одржувањето на граничните премини од страна на Царинската управа на Република Македонија, се создаваат услови за подобрување на квалитетот на услугите и понудата согласно барањата на корисниците
3. Со цел да се обезбеди еднообразна примена на активностите и процедурите кои ги применуваат царинските службеници при спроведување на царинската постапка, Царинската управа во текот на август ги донесе следните упатства:
  - Упатство за работа и постапување во случај на детектирање на зголемено ниво на јонизирачко (радиоактивно) зрачење – со цел царинските службеници правилно да постапуваат во случај на детектирање на радиоактивен извор,

- како и видот и начинот на употреба на инструментите за детектирање на радиоактивно зрачење,
- Упатство за подготвување и извршување на Финансискиот план, планот за инвестиции и планот за набавки на Царинската управа, со кое се уредува организацијата, надлежностите, постапките, документите и информациите за изработка на финансискиот план, планот на инвестиции и планот на набавки на Царинската управа, нивната форма, содржина и начин на следење на реализацијата,
  - Упатство за вршење набавки во Царинската управа, со кое се уредува начинот начинот и постапката за вршење набавки на стока, услуги и работи, доделувањето на договори за јавни набавки, протоколот на документи при вршење на набавки, како и нивниот прием, евидентирање, чување и издавање во употреба на организационите единици во Царинската управа,
  - Упатство за начинот и условите за пристап во информатичко комуникацискиот систем на Царинската управа, со кое се уредува начинот, постапката, надлежностите и одговорностите за отварање и затварање на кориснички пристап и ниво на привилегии во информативниот систем Царинската управа (МАКЦИС), начинот на неговото користење, точност и доверливост на информациите,
  - Упатство за вршење на службени патувања во Царинската управа, со кое се уредува начинот и постапката за одобрување службени патувања (присуство на состаноци, работни посети, учество на семинари, курсеви, симпозиуми) и исплата на надоместок за патни, дневни и други трошоци за службени патувања.
4. Донесен е Правилник за дополнување на видот и износот на царинските надоместоци за направени услуги во царинска постапка со која од 1 јануари 2009 година се укинуваат надоместоците за царинска придружба и за складирање во склад на царинскиот орган. Со примената на овие измени значително ќе се намалат трошоците на превозниците и увозниците на некои видови на акцизна стока бидејќи за царинската придружба од 1 јануари 2009 година повеќе нема да се плаќаат надоместоци. Донесувањето на правилникот и намалувањето на износот на царинските надоместоци е во согласност со заклучоците од Четвртиот состанок на Поткомитетот за трговија, индустрија, царина и оданочување, Република Македонија - Европска Унија, одржан на 22 и 23 мај 2008 година во Брисел, Белгија.
5. Во Август 2008 година Царинската управа наплати 4.141 милиони денари (околу 68 милиони евра) на име вкупни приходи од увозни давачки, од кои 512 милиони денари (околу 8,4 милиони евра) на име царина и други царински давачки, 3.508 милиони денари (околу 57,5 милиони евра) на име ДДВ, 66 милиони денари (околу 1,1 милиони евра) на име акцизи и 54 милиони денари (околу 0,9 милиони евра) на име надоместоци. Во споредба со истиот месец 2007 година, вкупно наплатените увозни давачки се поголеми за 18 %.

Во осумте месеци од 2008 година (јануари - август) Царинската управа наплати 33.844 милиони денари (околу 554,8 милиони евра) на име вкупни приходи од увозни давачки, што е 33 % повеќе во однос на истиот период 2007 година кога беа наплатени 25.406 милиони денари (околу 416,5 милиони евра). Од вкупно наплатените буџетски приходи во периодот јануари - август 2008 година, на име царина и царински давачки наплатени се 4.272 милиони денри (околу 70 милиони евра) што е за 12% повеќе од истиот период 2007 година. На име ДДВ наплатени се 28.784 милиони денари (околу 471,9 милиони евра), што е за 38 % повеќе во

однос на истиот период 2007 година. На име акцизи наплатени се 608 милиони денари (околу 9,9 милиони евра) што е 1 % повеќе во однос на истиот период 2007 година. На име надоместоци наплатени се 180 милиони денари (околу 3 милиони евра) што е 78 % повеќе во однос на истиот период 2007 година.

II. Административен капацитет

6. Царинската управа продолжи со спроведување на програмата за обуки, при што, во август 2008 година беа реализирани следните активности:
- Согласно Програмите за основни обуки за работните места виш инспектор со мобилен скенер и инспектор со мобилен скенер беа одржани обуки на следниве теми:
    - во периодот од 4.-8.8.2008 година за 24 нововработени царински службеници на тема примарен – секундарен преглед и мерки на трговска политика со траење од 40 часа,
    - во периодот од 25.-29.8.2008 година за 23 нововработени царински службеници на тема МАКЦИС и мерки на трговска политика со траење од 32 часа,
  - Одржани се 4 обуки за канцелариско и архивско работење за вработени кои директно или индиректно се поврзани со канцелариското и архивското работење од сите организациони единици на Царинската управа. Обуките се одржаа во: царинарница Гевгелија на 21.8.2008 година, во царинарница Битола на 22.8.2008 година и во Централната управа во Скопје на 27. и 29. 8. 2008 година. Обуките беа со траење од по 3 часа и на нив учествуваа вкупно 64 учесници.

На горенаведените настани (вкупно 6) учествувале 111 царински службеници, во времетраење од 1.888 часа. Просечното времетраење на обука за вработените кои посетувале обука е 17 часа, додека просечното времетраење на обука за секој вработен е 2,22 часа.

Во организација на Амбасадата на САД, во периодот од 26.7.-3.8.2008 година, во Вашингтон, САД, еден претставник од Царинската управа учествуваше на обука за размена на искуства со царината на САД во врска со контрола на извоз и гранична безбедност

Согласно Спогодбата за долгорочна соработка помеѓу Царинската управа и Факултетот за туризам и угостителство - Охрид во текот на месец јули беше организирана летна пракса за редовни студенти од студиската програма за царина и шпедиција. Практичната настава ја завршија вкупно 39 редовни студенти распоредени во 14 царински испостави за стоково царинење.

Во соработка со Економскиот факултет во Скопје на практична работа во секторите при Централната управа беа распоредени 6 практиканти. Со практичната работа студентите поблиску се запознаа со надлежностите и делокругот на работа на Царинската управа.

III. Интегритет и борба против корупција

7. Царинската управа во август донесе Одлука со која што се усвои нов Акционен план за спречување на корупцијата во Царинската управа на Република

Македонија. Целта е унапредување на системот за превентивно делување и сузбивање на корупција во Царинската управа. Истиот е подготвен согласно препораките од Државната програма за превенција и репресија на корупцијата од 2007 година, законските одредби и регулативата која е на сила во Царинската управа на Република Македонија, како и законските обврски и принципи што произлегуваат од меѓународните конвенции.

8. Во август 2008 година инспекторите од Одделението за внатрешни истраги реализираа 12 истражни постапки во организационите единици на Царинската управа. Внатрешните истраги се спроведени врз основа на различни сознанија и примени информации. За спроведените истраги изработени се 9 службени информации и 3 службени белешки¹. Во истиот период Одделението за внатрешна инспекција изврши 2 контроли во две организациони единици на Царинската управа и изготви 4 извештаи.
9. Во истиот период се реализирани девет дисциплински постапки против 8 царински службеници, од кои во еден случај е донесена дисциплинска мерка престанок на работен однос со Царинската управа, во шест случаи изречена е мерка парична казна, а во два случаи е запрена натамошната постапка.
10. Одделението за внатрешна ревизија, во август изврши ревизија на регуларноста во поглед на применување на Упатството за користење на службените возила на Царинската управа на Република Македонија - при што констатираше 7 наоди и даде 13 препораки за постапување.

IV. Транспарентност

11. Во август 2008 година преку отворената царинска телефонска линија (број 197) се примени вкупно **8694** повика или во просек 280 повици на ден и тоа:
  - 9 повика се **A** класа (информации за кои се бара неодољна акција од страна на испостава или мобилна екипа) и по кои се превземени
  - 8 повици се **B** класа (информации кои бараат понатамошни дополнителни испитувања од други одделенија во Секторот за контрола и истраги или од други одделенија во Царинска Управа), проследени до одделение за разузнавање и истраги за дополнителна обработка.
  - 19 повици **J** класа (информации проследени до Сектор за професионални стандарди, а кои се однесуваат на жалби на граѓани за коруптивно и непрофесионално работење на царинските работници.
12. До Гранична полиција се упатени вкупно 149 барања за асистенција, проверка на лица/возила за остварен влез или излез, од кои за 109 добиен е одговор, а до Дежурниот центар за состојби при Бирото за безбедност на Министерството за внатрешни работи упатени се 11 барања и за истите е добиен одговор.

---

¹ Службени информации се изготвени кога по извршените внатрешни истраги постои основано сомнение дека царинските службеници работеле спротивно на позитивните законски одредби, подзаконски акти, оперативни инструкции и етичкиот кодекс. Службени белешки се изготвени кога по извршените внатрешни истраги не е утврдено работење на царинските службеници кое е спротивно на позитивните законски одредби, подзаконски акти, оперативни инструкции и етичкиот кодекс.

13. Во август 2008 година на официјалната интернет страна на Царинската управа објавени се 95 информации на македонски, англиски и албански јазик, додека на интранет порталот континуирано се објавуваат информации за вработените во Царинската управа.

V. Спречување на нелегален увоз, извоз и транзит на стока и заштита на права од интелектуална сопственост

14. На 14.08.2008 на терминалот на царинска испостава Табановце - автопат (македонско- српска граница) на влез во Република Македонија, при преглед на кабината на товарно моторно возило во просторот наменет за одмор на возачот, царинските работници открија сокриено малолетно лице државјанин на Босна и Херцеговина, кое се обидело да ја мине границата без патна исправа.
15. На 16.08.2008 година царинските работници на граничниот премин Богородица (на македонско - грчката граница) повторно спречија обид за внесување на непријавена ловечка муниција во Република Македонија од страна на грчки државјани. Имено, по извршен детален претрес на две патнички моторни возила, пронајдени се сокриени вкупно 8.598 парчиња ловечка муниција. Непријавената муниција, како и муницијата без издадено Одобрение за носење на ловечко или спортско оружје од Министерството за внатрешни работи, се привремено одземени а против одговорните лица се поведени постапки пред Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа.
16. На 16.08.2008 година царинските работници на граничниот премин Блаце (на македонско - српската граница во делот со Косово) при спроведување на редовните царински контроли пронајдоа и запленија непријавена и сокриена стока, и тоа, 23.100 кг. конзервирани домати, 466 парчиња текстилна стока и 168 шишиња растително масло.
17. На граничниот премин Табановце – автопат (на македонско - српската граница) царинските работници спречија обид за внесување на 604 парчиња делови за патнички моторни возила (црева за гориво, приклучоци, држачи, дихтунзи и гуми за баланс-штангли) и 2.700 пловци за спортски риболов.
18. Во истиот период на граничниот премин Медитлија (македонско-грчката граница) беа пронајдени непријавени 5.153 парчиња на разни видови медицински таблети (SINTROM, DEFLAGAN, FORTE CORDARONE, RADIOASPIRING и др), како и 79 пластични маски за мобилен телефон, 8 мобилни телефони (Nokia, Motorola) и 12 парчиња соларна фолија за автомобилски стакла во должина од по 600 сантиметри, во патничко моторно возило со странски регистарски ознаки, управувано од турски државјанин.
19. На 16.08.2008 година царинските работници на граничниот премин Блаце (на македонско - српската граница во делот со Косово) при редовните царински контроли, спречија неколку обиди за увоз на стока поради постоење на основано сомнение дека претставува фалсификат на заштитени трговски марки, привремено се задржани: 27.734 парчиња.
20. На граничниот премин Табановце (на македонско - српската граница) царинските работници, при преглед на автобус кој сообраќал на редовна линија Белград - Скопје, пронајдоа - уметничка слика со наслов “ Мајка со дете “ со димензии 70 x 50, дело на уметникот Никола Мартиноски, основоположник на македонската

современа уметност. Сликата привремено е задржана, а заради утврдување на одговорноста против патникот е започната итна прекршочна постапка.

21. Врз основа на разузнавачки информации и анализа на ризикот, специјалните мобилни единици на Царинската управа во август 2008 година извршија преглед на 348 камиони, 45 автобуси, 512 автомобили или на вкупно 905 возила на граничните премини и во внатрешноста, при што се заплени разни стоки (акцизна стока, текстил, како и фалсификувана стока од повеќе трговски марки) Истовремено, и царинските службеници на граничните премини и во внатрешните царински испостави спречија повеќе обиди за криумчарење, при што се заплени:
  - 39.200 парчиња цигари
  - 23.300 килограми прехранбени производи
  - 12.000 парчиња муниција
  - 7.800 парчиња техничка стока (уреди, алати, железарија, делови)
  - 5.325 парчиња медицински материјали
  - 4.500 парчиња детски играчки
  - 2 товарни моторни возила марка FIAT DUCATO
  - 1.780 килограми хигиенски влошки
  - 2.009 парчиња текстилна стока
  - 58,8 литри алкохол
  - 866 парчиња делови за автомобили
  - околу 5.000 парчиња останата разновидна стока.
22. За откриените обиди за недозволен пренос на стока, како и за останатите недозволеност постапувања, до Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа доставени се 185 барања за поведување на прекршочна постапка, од кои: 12 барања по прекршочна пријава за возила доставени од Министерството за внатрешни работи, 15 барања по записник за царински прекршок доставени од Секторот за контрола и истраги, 135 барања по записник за царински прекршок доставени од царинските испостави, а останатите 23 се вратени предмети од Основните судови кои со решенија се огласуваат за ненадлежни. Комисијата за одлучување по прекршок при Царинската управа во август реши 261 предмет во редовна, скратена и во постапка во порамнување и посредување и за истите изрече глоба во вкупен износ од 10,8 милиони денари (околу 176,5 илјади евра) и ја одзеде стоката предмет на царински прекршок, како и две товарно моторно возило.
23. Во текот на август Царинската управа издаде 480 покани за плаќање на глоба, односно изрече мандатни казни на сторителите на царински прекршоци во вкупен износ од околу 12,4 милиони денари (околу 202,5 илјади евра).
24. Во август 2008 година Царинската управа донесе 71 решение за дополнителна наплата на помалку пресметан царински долг во вкупен износ од 5,1 милиони денари (околу 85 илјади евра).
25. Во овој месец Царинската управа до основните јавни обвинителства поднесе 13 пријави за покренување за кривична постапка против 13 физички лица и 2 правни лица. Основите за поднесување на кривични пријави се: криумчарење, неовластено производство и промет со оружје и распрскувачи, промет со акцизна стока без бандероли, транспорт со акцизни стоки од акцизен склад во АПСП, фалсификување и употреба на исправа и симнување и оштетување и царинска измама..

26. На 14.08.2008 година, Царинската управа спроведе уништување со горење на 187.860 парчиња цигари и 75 парчиња пури кои со изјава беа отстапени во корист на државата во текот на 2008 година.

27. Во август 2008 година Царинската управа спречи 18 обиди за повреда на право од интелектуална сопственост и привремено задржа 290.238 парчиња различна стока. Царинската управа, согласно Законот за заштита на правата од интелектуална сопственост постапуваше по службена должност во 6 случаи и тоа за следните трговски марки: PEPSI, EVERY DAY, DUREX, ESPRIT, TDK и FERRE. Во два случаи стоката беше пуштена во слободен промет од причина што не беше поднесено барање за преземање на царински дејства, а во останатите случаи поднесени се барања за преземање на царински дејствија и постапката е во тек.

Најголем дел од привремено задржаната стока ја сочинуваат:

- 112.800 парчиња хигиенски влошки,
- 147.734 парчиња CD, видео касети,
- 9.000 парчиња презервативи,
- 2.940 парчиња козметички производи,
- 2.360 парчиња спортска опрема (патики, тренерки),
- 7.000 парчиња облека и текстил (панталони, кошули и др.),
- 3.440 парчиња жилети,
- 1.300 парчиња запалки,
- 1.060 парчиња ремени.
- околу 2.600 парчиња останата стока.

Во овој период се прифатени 7 нови барања за преземање на царински дејства според Законот за царински мерки за заштита на права од интелектуална сопственост на следните трговски марки: V-TEA, PEPSI, DUREX, OPEL, EVERY DAY и ESPRIT, и барање за преземање на царински дејства за трговски дизајн "ЕЛЕМЕНТИ ЗА ОГРАДИ".

Во август Царинската управа спроведе уништување на 7.386 парчиња фалсификувана стока, согласно Законот за царински мерки и заштита на правата од интелектуална сопственост. Уништената фалсификувана стока се состои од: влажни марамчиња и дихтунзи од трговската марка MERCEDES BENZ, патики од трговските марки ADIDAS; PUMA, BOSSINI и повреда на правото на трговската марка GUCCI, тренерки од трговските марки ADIDAS и NIKE, чорапи од трговската марка ADIDAS, маици од трговската марка NIKE, капи од трговските марки NIKE и GUCCI, наочари за сонце од трговската марка ESCADA и мобилни телефони од трговската марка NOKIA.

V. Меѓуинституционална, меѓународна соработка и проекти

28. По извршената инсталација на опремата за царинска лабораторија добиена како техничка помош преку CARDS програмата, кон крајот на август започна обука за користење на новата опрема. Имајќи ја во предвид комплексноста на работата на една современа лабораторија, новата царинска лабораторија се формира со воспоставување на деловно-техничка соработка меѓу Царинската управа и Природно математички факултет - Институт за хемија. Според потпишаниот

Договор за деловно-техничка соработка, царинската лабораторија ќе работи во просториите на Институт за хемија на Природно-математичкиот факултет при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, Скопје а анализите ќе ги врши заеднички стручен тим составен од научно истражувачкиот кадар од Институтот и вработените во Службата за Царинска лабораторија при Царинска управа. Вака воспоставена, царинската лабораторија преку развојни програми кои ќе ги реализира стручниот тим ќе се стреми кон задоволување на европските стандарди, а планирана е и меѓународна акредитација на лабораторијата.

Функционирањето на царинската лабораторија е од големо значење, пред сè заради правилно распоредување на стоката според Законот за царинска тарифа, правилно определување на царинските давачки, како и детектирање на стока чиј увоз е забранет.

29. Во рамките на проектот за поддршка на модернизација на царинската служба, финансиран од Европската унија преку CARDS програмата, по спроведената тендерска постапка од страна на Европската комисија испорачана е и информациска и комуникациска опрема за потребите на Царинската управа. Со инсталацијата на опремата ќе се зајакнат капацитетите на Царинската управа за имплементација на царинското законодавство, посебно во делот на спречување на нелегалната трговија, борбата против корупција, обуките, наплатата на приходи и ќе се овозможи забрзување на царинските постапки и намалување на трошоците за бизнис заедницата. Опремата ќе овозможи имплементација на започнатите активности на Царинската управа за воспоставување на електронска размена на податоци.
30. Собранието на Република Македонија на седницата одржана на 1 август 2008 година донесе Закон за ратификација на Спогодбата меѓу Владата на Република Македонија и Владата на Република Словачка за соработка и взаемна помош по царински прашања.

Основна цел за склучување на Спогодбата е промовирање на соработка помеѓу двете царински служби и создавање на правна рамка за заедничка и конструктивна соработка на полето на: олеснувањето и развојот на трговијата и транспортот, взаемната размена на стручна, научна и техничка помош за подобрување и воведување на повисоки стандарди во царинското работење како и превенцијата и сузбивањето на прекуграничниот криминал и царинските измами.